

Nota Bene 1

Februari 2016

Betere teksten schrijven – 7 richtlijnen voor goed schrijfonderwijs in groep 5-8

‘Heeft iemand wel eens geprobeerd jongeren op een leuke en moderne manier beter te leren schrijven?’ Dat is wat neerlandicus Martin Slagter zich afvraagt in Trouw van 10 februari 2016. Een retorische vraag, want hij bedoelt ermee dat dat niet gebeurt. Maar als we deze 7 richtlijnen voor schrijfonderwijs volgen, komen we een heel eind:

1. Bied leerlingen verschillende schrijfoopdrachten aan: laat ze beschrijvende, overtuigende, verklarende, instructie- en fictieteksten schrijven.
2. Leer leerlingen zich voorbereiden op het schrijven van hun tekst. Daarbij hoort oriëntatie op het onderwerp (brainstormen, woordenweb of schema’s maken) en plannen van de tekststructuur.
3. Bedenk schrijfoopdrachten met een echt doel. Bijvoorbeeld: ‘schrijf een instructie voor de buurman die in de vakantie op je cavia past’.
4. Leer leerlingen strategieën voor het schrijven van teksten in verschillende genres. De strategieën kunnen ze onthouden door ezelsbruggetjes te gebruiken. Bijvoorbeeld ‘OPOE’ voor een verhaal: Over wie gaat het, wat is het Probleem, wat is de Oplossing en hoe is het Einde?
5. Maak regelmatig gebruik van modellen en hardop denken: hoe zou u zelf een dergelijke tekst maken en welke denkstappen maakt u daarbij?
6. Zorg dat leerlingen feedback krijgen op een eerste versie. Spreek daarbij niet over ‘klad’, want dat is het niet. Feedback komt bij voorkeur van de bedoelde lezer (de caviaverzorgende buurman) of anders van medeleerlingen. Laat de teksten herschrijven voor een tweede versie (hoeft niet altijd, doe het alleen als het functioneel is).
7. Let bij beoordeling en feedback vooral op dat wat in de les centraal stond. Beschrijf bijvoorbeeld vier niveaus van argumenten geven in een overtuigende tekst en bespreek met de leerling in welk niveau zijn/haar tekst hoort en waarom.

Vier niveaus van argumenten geven in een tekst

Argumenten geven	4	3	2	1
argumenten geven en duidelijk uitleggen	meer dan één argument, alle duidelijk uitgelegd	meer dan één argument, sommige niet duidelijk	één duidelijk, goed uitgelegd argument	geen argument of één onduidelijk

Nieuwsbegrip schrijflessen

Met Nieuwsbegrip schrijflessen voldoet uw schrijfonderwijs aan deze richtlijnen. U vindt deze schrijflessen, die aansluiten bij het Nieuwsbegriponderwerp, elke twee weken op de website. De lessen bevatten altijd één schrijftaak waaraan de leerlingen op twee lesmomenten werken. De

schrijflessen zijn er op A- en B-niveau. Wilt u extra schrijflessen geven, pas dan de lessen in uw taalmethode aan volgens de zeven punten.

Het niveau van de schrijflessen

Over het niveau van de Nieuwsbegrip schrijflessen: de lessen sluiten aan bij wat kerndoelen en referentiekaders zeggen over stelonderwijs in groep 5 tot en met 8. Het niveau van de schrijflessen laat de leerlingen oefenen voor niveau 1F, met soms een uitstapje naar 2F (1S).

En hoe in groep 3 en 4?

In groep 3 en 4 zijn leerlingen nog niet gewend samenhangende teksten op papier te zetten. Het oefenen van schrijven vindt hier steeds plaats met heel veel contextuele steun (concrete aanleidingen in de klas bijvoorbeeld) en met voortdurende feedback vanuit een lezer, vaak u als leerkracht. Veel meer informatie over stelonderwijs in groep 3 en 4 vindt u in de gratis SLO-publicatie [Leerstoflijnen Schrijven beschreven](#), onder andere op blz. 27 en verder.

Nieuwsbegrip schrijflessen proberen?

Wilt u de Nieuwsbegrip schrijflessen uitproberen? Deze zijn onderdeel van de licentie Nieuwsbegrip basis. Heeft u geen Nieuwsbegrip, neem dan een proeflicentie via www.nieuwsbegrip.nl.

Tekst: Paul de Maat, auteur schrijflessen bij Nieuwsbegrip

Reageren? Nieuwsbegrip@cedgroep.nl, @nieuwsbegrip